

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U002093

Державний реєстраційний номер: 0120U101511

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-02-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Регіональна історія України: історіографія, методологія та джерельна база

Початок етапу: 04.2020

Закінчення етапу: 04.2025

Вид звітного документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вулиця Університетська, 27, м. Херсон, Херсонська обл., 73003, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 0552326705

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вулиця Університетська, 27, м. Херсон, Херсонська обл., 73003, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 0552326705

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7704 - власні кошти, кошти підприємств, установ, організацій, фізичної особи на виконання ініціативних робіт

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 5.000

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Регіональна історія України: історіографія, методологія та джерельна база

Назва роботи англійською:

Regional history of Ukraine: historiography, methodology and source base

Реферат українською:

Об'єктом дослідження є регіональна історія як чільна складова історії України, метою роботи – аналіз історіографічної, методологічної та джерельної бази вивчення регіональної історії України. У звіті з науково-дослідної роботи «Регіональна історія України: історіографія, методологія та джерельна база» здійснено узагальнення та комплексний аналіз історіографічних, методологічних та джерельних основ історичної регіоналістики в контексті формування модерної концепції історії України. Колектив виконавців ретельно проаналізував історіографічний доробок вітчизняної історіографії у дослідженні історії основних історико-географічних регіонів України і виділив провідні тенденції, оцінив здобутки, прорахунки та резерви. У звіті систематизовано сучасні уявлення про методологію історичної регіоналістики і наголошено на необхідності комплексного використання модерних методологічних підходів. В основі таких підходів знаходяться принципи плюралізму та додатковості. Аналіз джерельної бази дозволяє стверджувати, що успіхи в дослідженні специфіки історичного поступу обумовлені системним використанням максимально можливого обсягу джерел на базі послідовної наукової зовнішньої і внутрішньої критики. Результати роботи відображені у наукових публікаціях відповідальних виконавців – співробітників кафедри історії, археології та методики викладання.

Реферат англійською:

The object of the study is regional history as a key component of Ukrainian history, with the aim of analysing the historiographic, methodological, and source based survey of Ukraine's regional history. The report on the research project "Regional History of Ukraine: Historiography, Methodology, and Source Base" presents a comprehensive and thorough analysis of the historiographic, methodological, and source foundations of historical regional studies in the context of shaping a modern concept of Ukrainian history. The research team conducted a rigorous and comprehensive examination of the historiographic contributions of Ukrainian scholarship in studying the history of Ukraine's major historical-geographical regions. This involved identifying key trends, assessing achievements, shortcomings, and potential areas for further inquiry. The report systematizes current perspectives on the methodology of historical regionalism and emphasizes the need for a comprehensive application of modern methodological approaches, all based on the principles of pluralism and complementarity. An analysis of the source base suggests that successes in studying the specifics of historical development are conditioned by the systematic use of the maximum possible volume of sources, grounded in consistent external and internal scholarly criticism. The credibility and impact of the research are further validated by the reflection of its findings in scientific publications authored by the responsible contributors - faculty members of the Department of History, Archaeology, and Teaching Methodology.

Індекс УДК: 94(477), 94(477): [930+930.2]

Коди тематичних рубрик: 03.19.21

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Водотика Сергій Григорович

Науковий ступінь: д. і. н.

Наукове звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Систематизований аналіз історіографічної та джерельної бази історичної регіоналістики

Назва НТП англійською: Systematized analysis of the historiographic and source base of historical regional studies

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методичні документи, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: К,73,73.2,73.20,73.20.1

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Результати призначені для використання у підготовці узагальнюючих праць з історії України, розробці спецкурсів для студентів гуманітарних факультетів, а також для оптимізації роботи краєзнавчих музеїв та архівних установ.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (Підвищення рівня обізнаності регіональної історії України)

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 04.2020

Закінчення етапу: 04.2025

Споживачі продукції: Учасники освітнього процесу, Херсонський державний університет

Перспективні ринки: Херсонський державний університет, ЗВО України

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Методологія застосування фронтального підходу в дослідженні Півдня України

Назва НТП англійською: Methodology of applying the frontier approach in the study of Southern Ukraine

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методичні документи, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: K,73,73.2,73.20,73.20.1

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Уточнена база дефініцій та категорій, введено в науковий обіг та проаналізовано категорії «фронтиру», «пограниччя» та «соціального фронтиру» в контексті Півдня України

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (Підвищення рівня обізнаності регіональної історії України)

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 04.2020

Закінчення етапу: 04.2025

Споживачі продукції: Учасники освітнього процесу, Херсонський державний університет

Перспективні ринки: ЗВО України, Херсонський державний університет

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Серія наукових статей

Назва НТП англійською: A series of scientific articles

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методичні документи, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: K,73,73.2,73.20,73.20.1

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Наукові статті присвячені дослідженню регіональної історії України

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (Підвищення рівня обізнаності регіональної історії України)

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 04.2020

Закінчення етапу:04.2025

Споживачі продукції: Учасники освітнього процесу, Херсонський державний університет

Перспективні ринки: Херсонський державний університет, ЗВО України

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Оновлені навчальні матеріали з регіональної історії

Назва НТП англійською: Updated educational materials on regional history

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методичні документи, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: К,73,73.2,73.20,73.20.1

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Виявлені та систематизовані нові архівні джерела з історії Голодомору та регіональних особливостей Південної України

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (Підвищення рівня обізнаності регіональної історії України)

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 04.2020

Закінчення етапу: 04.2025

Споживачі продукції: Херсонський державний університет, Учасники освітнього процесу

Перспективні ринки: Херсонський державний університет, ЗВО України

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

ІХ. Бібліографічний опис

1. Кузовова Наталя. Голодомор 1932–1933 років на Херсонщині : монографія. Університетська книга, 2023. 372 с.
2. Kuzovova Natalia et al. The Liberated Map. Directory of New Geonyms of the Kherson Community. Монографія. Херсон: Вид-во Херсонського державного університету, 2025. 238 с.
https://www.khersonmemory.info/_files/ugd/9261c0_db597511ba2d47c1934b512b0bb91cb7.pdf [in Ukrainian]
3. Vodotyka S. Ad fontes: source capacity of the first general census of the Russian empire population of 1897. Eastern European Historical Bulletin. 2020. № 16. p. 127–139 (співавтор Робак І.). <https://doi.org/10.24919/2519058x.16.210903>.
4. Cheremisin A., Mykhailenko G. New Ukraine vs Novorussia: myths and realities of geopolitical changes during the second half of the XVIIIth–at the end 29 of the XIXth century: Eastern European Historical Bulletin. 2020 (14), p. 36–45. <https://doi.org/10.24919/2519-058x.14.197177>.
5. Kuzovova, Natalia. Childhood during the Holodomor 1932–1933 in Ukraine (in the South of Ukraine). Journal of family history. 2022. 47(1), p. 59–77. <https://doi.org/10.1177/03631990211020339>.
6. Mykhailenko, G. Pages of Social and Political Activity of Oleksandr Lototskiy in Emigration during the Period of 1926 – 1932 (according to the materials from the Branch State Archives of the Foreign Intelligence Service of Ukraine). Skhidnoievropeyskiy Istorychnyi Visnyk [East European Historical Bulletin], 2021 (21), p. 119–128 <https://doi.org/10.24919/2519-058X.21.246903>.
7. Mykhailenko, G., Cheremisin, O. (2022). Image of Foreign Colonizers in a Town Environment in the South of Ukraine in Travellers' Narratives at the End of the 18th – the First Half of the 19th Century. Skhidnoievropeyskiy Istorychnyi Visnyk [East European Historical Bulletin], 2022 (25), p. 46–55. <https://doi.org/10.24919/2519-058X.25.269565>.
8. Kuzovova Natalia, Parkhomenko Vladyslav. The French Military Mission in Kherson in 1919 and its Consequences. Український історичний журнал, 2022 (1), p.75–86. <https://doi.org/10.15407/uhj2022.01.075>.
9. Батенко Ганна. Південноукраїнський регіон: французька складова (кінець XVIII–XIX століття). Південний архів (історичні науки): Збірник наукових праць. Випуск № 34 Херсон : ХДУ, 2021.С. 5–9. . Режим доступу : <http://pahs.journal.kspu.edu/index.php/pahs/issue/view/30/30>
10. Бойков О. Ю., Бойкова Є.Л. Український шлях до Європи в Херсонській пресі періоду німецько-нацистської окупації 1941–1943 рр. (на матеріалах газети «Голос Дніпра»). Південний архів(історичні науки): Збірник наукових праць. Випуск № 39 Херсон : ХДУ, 2022.С.1–11. Режим доступу : <http://www.pahs.journal.kspu.edu>.
11. Водотика С.Г., Савенок Л.А. Українське село напередодні сталінської колективізації: чи існувала альтернатива історичного поступу. Південний архів (історичні науки). Івано-Франківськ: ХДУ, 2023. Вип. 42. С. 17–24. pahs.journal.kspu.edu/index.php/pahs/issue/view/38
12. Кузовова Наталя. Документи про Голодомор 1932–1933 років на Херсонщині. Південний архів (історичні науки): Збірник наукових праць. Випуск №34, Херсон : ХДУ, 2021.С. 27–33. Режим доступу: <http://pahs.journal.kspu.edu/index.php/pahs/article/view/13>
13. Михайленко Галина. Імперський та радянський виміри українського національного питання у публіцистичному доробку О. Лотоцького. INTERMARUM: history, policy, culture. 2021. Вип 9. С. 43–59

14. Черемісін Олександр. Висвітлення міського життя під час окупації Херсона в 2022 р. в усноісторичних свідченнях. Південний архів (історичні науки): збірник наукових праць. Херсон: Видавництво ХДУ, 2023. Вип. 44. С. 85-93 <https://pahs.journal.kspu.edu/index.php/pahs/article/view/97>

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Співаковський Олександр Володимирович
д. пед. н., 13.00.02

Перелік осіб-виконавців

Батенко Ганна Вячеславівна
(к. і. н., доц.)

Бойков Олег Юрійович
(к.і.н., доц., 07.00.01)

Кузовова Наталя Миколаївна
(к.і.н., доц., 07.00.01)

Михайленко Галина Миколаївна
(к. і. н., доц.)

Черемісін Олександр Вікторович
(д. і. н., проф.)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Обухова Наталія Вікторівна

Телефон

+38(066) 508-56-42

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна